

بررسی اثر محرک مزاحم منظم و نا منظم، در حین مطالعه بر حافظه

پویان سهرابی اطاقوری^۱

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه شهید بهشتی

مسعود شریفی^۲

استادیار گروه روانشناسی دانشکده روانشناسی دانشگاه شهید بهشتی

شهریار شهیدی^۳

دانشیار گروه روانشناسی دانشکده روانشناسی دانشگاه شهید بهشتی

چکیده: وجود محرک های مزاحم صوتی در حین انجام یک تکلیف شناختی مثل خواندن، به دلیل صرف بخشی از منابع توجه میتواند منجر به حواس پرتی و کاهش کیفیت رمز گردانی اطلاعات شود. از سوی دیگر الگوی ارائه محرک های مزاحم و ویژگی های آن میتواند نتایج متفاوتی را به همراه داشته باشد. در پژوهش پیش رو تفاوت محرک مزاحم با الگوی ارائه منظم و نا منظم بر حافظه مورد مطالعه قرار گرفت. **روش:** پژوهش پیش رو از نوع نیمه آزمایشی است. جامعه آماری مورد نظر کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل در نیمه اول سال تحصیلی ۹۵_۱۳۹۴ دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه شهید بهشتی بودند. به وسیله نمونه گیری در دسترس تعداد ۴۰ نفر واجد شرایط انتخاب و به دو گروه ۲۰ نفره تقسیم شدند. هر دو گروه یک متن را ۳ بار خواندند. در حین مطالعه آزمودنی های یک گروه در معرض صدای بوق منقطع و پی در پی با الگوی ارائه منظم و یکنواخت قرار گرفتند و آزمودنی های گروه دیگر در معرض صدای بوقی منقطع اما، با الگوی ارائه نا منظم و غیر قابل پیش بینی قرار گرفتند. سپس حافظه تمامی آزمودنی ها به وسیله آزمون یاد آوری آزاد، مورد سنجش قرار گرفت. **یافته ها:** نتایج آزمون یو من ویتنی برای دو گروه مستقل نشان داد که عملکرد حافظه گروهی که در معرض محرک مزاحم منظم قرار داشتند به طور معنی داری از گروه دیگر بهتر بود. همچنین اندازه اثر این تفاوت با شاخص d کوهن ۰,۹۳ محاسبه شد که در بازه بیشترین اندازه اثر است. **نتیجه گیری:** میتوان اینگونه نتیجه گرفت که محرک مزاحم نا منظم با الگوی ارائه غیر قابل پیش بینی، به دلیل اختلالی که در فرآیند خوگیری ایجاد میکند، منجر به صرف منابع توجه بیشتری به خود میشود. این امر موجب میشود که کیفیت رمز گردانی اطلاعات در حین مطالعه که تکلیف اصلی محسوب میشود، کاهش یابد. بنا بر این رمز گردانی ضعیف تر اطلاعات منجر به بازیابی ضعیف تر آن میشود.

کلمات کلیدی: خوگیری، حافظه، محرک مزاحم، یاد آوری، توجه

1 - Pooyansbu@gmail.com

2 - M5charif@yahoo.fr

3 - S-Shahidi@sbu.ac.ir